

Alsi, Suõme ja Saõõtata ja telse. Nüüd oleks Soõme maast, ja rahhwa looldest, põllu-
harratsest, loomade kasvatamisest, ning kauba-
neamisest palju rääkida, aga seks puudub aeg;
müüd kui niipalju olgu ööldud: Meie armulise
teise, Aleksandri II. walitsuse al on Soõme
rahhwaus eluse ärganud, ning ei seisa enam Kõõõ-
laste pöidla all. Wehe wägi on Soõmlastest
palju häid õhõitserisi saanud.

Wiimaks olgu siis Soõmlaste wanadest Eba
Jumaladest ja usust: Soõmlaste wana pagana
usk oli looduse siise uskumine se on: (Natur-
religion) oma taewast Jumalat nimetasiwad nad
„Jumala“ mis ka pärast ristiusu aja seks jäi
ja nüüd taewast ehk elawat Jumalat tähendab:
kunnaks seft ajast saadik, kus Uku taewa lautuse
oma walitsuse alla sai ja pilwede pidajaks „Pil-
wien pitäjä“ ehk kuuwade pillwede walitsejaks sai
ja „Hattarojan hallitsia“ nimetati; tema hoolets
olid ka tuul ja ilm, wihhm, lumi ja rahe ning
müristamine oli ka tema kole kõmin, kui ta oma
wibu-püssiga se on: wikerkaarega oma kuldseid
noola, need on: wälguküireid taewast maha lastis,
miks ka siis Soõmlased wikerkare „Ukan kaariks“
nimetawad. Ukul oli ka oma armuse, kelle nimi „Alka“
ehk Ammä oli; lapsi ei näi ueri mitte õlind olema,
kunnaks Kreeklaste Jumalatel ka keri lapsi oli.

Uku kõrwas olid ka teised Jumalad, nagu öö
Jumal „Kuu“, pääwa Jumal „päiwa“, ja üle-
üldse taewa lautuse Jumal „tähti“ ja Põhja naela
Jumal „Otawa“. Pääwa arwasiwad n'ad täitsa
tulekera olema, seepärast arwasiwad n'ad tule Ju-
malat „Panu“ pääwa poeaks. Need neli Juma-
lat olid tähtsad; seft neil oli neli tüürt, need
olid: Päiwätär, Kuutar, Otawar ja Tähetär kes
langast kududes ja sulka suisates ning paelu pai-
sates, kui kõige kenamad neitsid oma aega wiitsid.
Ka saiwad päike, kuu ja tähed häda ajal appi
hüitud. Koit ja Amarik oliwad ka Jumalate
kirjas. — „Lounutarret“ oliwad 3 kenna neitsit,
keda Uku loonud oli; seft temal oli niisuur wägi,
et kui ta aga oma põlwesid korra kättega deerus,
siis jooksiwad sealt piim, mesi ja raud maa peale
maha. — Arwata on, et üks neist neitsidest
„Imarine“ ehk „Imatara“ oli. Udu ja õhu
Jumal oli „Utar“ ehk „Terhenetäär. Tuulede
Jumal oli „tuulentitar“, ning lõuna tuule Jumal
oli „Etelätär“, keda ka koduseks kaitsejaks appi
hüiti, Merede ja wee Jumal oli „Alhto“; ta oli
wana mehe moodi, aga roheline rohu karrwa par-
raga ning walge wahu sarnaste riietega; ta rik-
kus oli armetu suur, nõnna et seda kellegi mõet
mõetma ei mõenud ega kellegi arud arwata awa-
nud, ning mis ta korra oma küisi kiskus, ei seda